

Sygn. akt III RC 445/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2015 r.

Sąd Rejonowy w Głogowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym

Przewodniczący SSR Katarzyna Dąbrówny

Ławnicy

Protokolant sekr. sądowy Joanna Tarnowska

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2015 r. w Głogowie

sprawy z powództwa mał. O. U. działającego przez przedstawicielkę ustawową

E. Z. (1)

przeciwko K. U.

o zasądzenie alimentów

I. zasądza od pozwanego K. U. (U.) na rzecz małoletniego O. U. (U.) alimenty w kwocie po 450 (czterysta pięćdziesiąt) zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, do rąk przedstawicielki ustawowej mał. powoda – E. Z. (1), poczynając od 19 maja 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. zasądza od pozwanego K. U. na rzecz powódki E. Z. (1) kwotę 759 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi w sprawie;

V. nadaje wyrokowi w punkcie: I-szym rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 445/14

UZASADNIENIE

Małoletni powód O. U., działający przez przedstawicielkę ustawową – matkę E. Z. (1), domagał się, po ostatecznym sprecyzowaniu żądania (vide: k. 65-67 akt), zasądzenia od pozwanego K. U. na jego rzecz alimentów w kwocie po 700,00 zł miesięcznie, płatnych z góry, do rąk matki małoletniego, do dnia 10-go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż małoletni O. U. jest dzieckiem stron. Pozwany przekazuje na rzecz syna alimenty w kwocie po 300,00 zł miesięcznie, która to kwota nie wystarcza na zaspokojenie kosztów utrzymania małoletniego albowiem matka ponosi miesięczne wydatki związane z jego utrzymaniem w wysokości około 650,00 zł. Nadto u małoletniego powoda stwierdzono torbiel na śledzionie, co skutkuje potrzebą wizyty lekarskiej raz w roku, której koszt wynosi 60,00 zł. Strona powodowa podniosła ponadto, że wyłącznie matka małoletniego sprawuje nad nim opiekę,

zaś pozwany nie bierze żadnego udziału w wychowywaniu syna, cedując obowiązki z tym związane w całości na E. Z. (1). Zarzucono również, iż matka powoda jest osobą bezrobotną, utrzymującą się jedynie ze świadczeń (...)u. Poza małoletnim O. ma na utrzymaniu jeszcze dwoje dzieci: 16-letniego S. L. i 11-letniego O. L., których ojciec nie żyje, i którym nie przysługuje renta rodzinna po ojcu.

W opinii strony powodowej usprawiedliwione potrzeby małoletniego mieszczą się w granicach możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, który podejmuje prace w godzinach nadliczbowych oraz mieszka z rodzicami w związku z czym, nie ponosi kosztów utrzymania domu.

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał roszczenie do kwoty po 300,00 zł miesięcznie, w pozostałym zaś zakresie wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu wskazał, iż osiąga dochody w kwocie około 1.400,00 zł netto miesięcznie z tytułu zatrudnienia w firmie (...) sp. z o.o. w L. na stanowisku ślusarza. Zarzucił, że praca w systemie zmianowym uniemożliwia mu podjęcie dodatkowego zatrudnienia. Pozwany podniósł ponadto, iż poza małoletnim powodem posiada na utrzymaniu także drugiego syna T. U., na którego płaci alimenty w wysokości po 650,00 zł miesięcznie. Wskazał też, że ponosi wydatki związane z zakupem żywności, opłatą za media w kwocie po 300,00 zł miesięcznie, dojazdami do pracy w wysokości po 200,00 zł miesięcznie, nadto spłaca ratę kredytu w kwocie po 300,00 zł miesięcznie.

K. U. zarzucił ponadto, iż małoletni podwód ma 11 miesięcy, w związku z czym jego matka posiada możliwość podjęcia zatrudnienia. Powódka ukończyła szkołę zawodowa oraz kurs z zakresu obsługi kasy fiskalnej. Posiada doświadczenie zawodowe jako sprzedawca. Pozwany podniósł również, że nigdy nie uchylał się od przekazywania środków na utrzymanie syna, jak również po urodzeniu zakupił dla niego wyprawkę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód O. U. jest synem przedstawicielki ustawowej małoletniego E. Z. (2) oraz pozwanego K. U..

dowód: - odpis skrócony aktu urodzenia mał. O. U.- k. 4 akt.

E. Z. (1), przedstawicielka ustawowa małoletniego, ma 41 lat, posiada wykształcenie zawodowe. Z zawodu jest szwaczka. Powódka jest wdową. Ze związku małżeńskiego posiada 2-ch synów: S. L. w wieku 16 lat, ucznia 1 klasy LO w P. oraz O. L. w wieku 11 lat, ucznia 5 klasy Szkoły Podstawowej w P.. Przedstawicielka ustawowa powoda oraz jej dwaj starsi synowie nie nabyli prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu. Otrzymali natomiast jednorazowe odszkodowanie w kwocie 1000,00 euro, 8 lat temu.

E. Z. (1) do stycznia 2013 r. była zatrudniona w sklepie w charakterze sprzedawcy, za wynagrodzeniem 1.300,00 zł miesięcznie. Od dnia 27.02.2013 r. jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w P., jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. W dniu 24.09.2014 r. została jej przedstawiona oferta pracy w charakterze szwaczki, z której nie skorzystała z uwagi na wiek małoletniego powoda.

Systematycznie korzysta z pomocy Ośrodka Pomocy (...) w P. w formie zasiłków okresowych i celowych w kwocie około 400,00 do 430,00 zł miesięcznie. Obecnie otrzymuje zapomogę w kwocie po 342,00 zł miesięcznie. Pobierała też świadczenia rodzinne na troje dzieci, w tym na małoletniego O. U.: zasiłek rodzinny w wysokości 77,00 zł miesięcznie oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w kwocie 80,00 zł miesięcznie. Aktualnie nie otrzymuje zasiłku rodzinnego na małoletniego powoda, który to zasiłek zostanie jej przywrócony po uzyskaniu orzeczenia o alimentach.

W okresie od stycznia 2014 r. do czerwca 2014 r. małoletni synowie powódki O. L. i S. L. pobierali przyznane im przez (...) stypendium szkolne w łącznej wysokości po 636,00 zł na każdego z nich.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda nie jest z nikiem związana. Mieszka z synami w lokalu komunalnym, do którego tytuł prawny posiada jej siostra. Ponosi następujące koszty utrzymania tego mieszkania: 100,00 zł za czynsz

(gaz jest wliczony do czynszu); 80,00 zł za energię elektryczną; od 80,00-130,00 zł miesięcznie za wodę; 29,00 zł za wywóz śmieci; 74,90 – za TV Cyfrowy P. (łącznie średnio około 410,00 zł miesięcznie). Ponosi opłatę za telefon w kwocie 80,00 zł miesięcznie. Powódka posiada zaległości w opłatach za wodę na kwotę 1.000,00 zł.

E. Z. (1) spłaca ratę kredytu w kwocie 102,38 zł miesięcznie do (...), zaciągniętego w dniu 30.09.2014 r. na kwotę 3.000,00. Kredyt ten będzie spłacać do dnia 26.09.2017 r.

Małoletni O. U. ma 1,5 roku, jest zdrowy. Miesięczne koszty utrzymania przypadające na małego kształtują się na poziomie 600,00 zł i składają się nań min. wydatki na: pampersy – 100,00 zł oraz mleko – 60,00 – 70,00 zł.

dowód: - zaświadczenie z (...) w P. z dnia 24.09.2014 r. – k. 41 akt,

- zaświadczenie z (...) w P. z dnia 24.09.2014 r. - k. 42 akt,

- zaświadczenie z (...) w P. z dnia 24.09.2014 r. – k. 43 akt,

- decyzja Burmistrza P. z dnia 13.06.2014 r. – k. 45 akt,

- polecenie przelewu – k. 46 akt,

- rachunki za energię elektryczną – k. 47 akt,

- decyzja (...) z dnia 29.05.2014 r. – k. 49-50 akt,

- zawiadomienie o wysokości opłat z dnia 11.09.2013 r. – k. 51 akt,

- zawiadomienie o wysokości opłat z dnia 04.12.2013 r. – k. 52 akt,

- umowa o kredyt gotówkowy z dnia 30.09.2013 r. – k. 69-71 akt,

- przesłuchanie E. Z. (1) – k. 53 verte i k. 147-148 akt.

Pozwany **K. U.** ma 42 lata, wykształcenie średnie, z zawodu jest technikiem – mechanikiem. Jest rozwodnikiem, ze związku małżeńskiego posiada syna T. U. w wieku 18 lat, na którego płaci alimenty w kwocie po 650,00 zł miesięcznie. Syn T. jest dzieckiem specjalnej troski, uczy się w (...).

Pozwany jest zatrudniony w firmie (...) sp. z o.o. na stanowisku ślusarza. W okresie od kwietnia 2014 r. do września 2014 r. osiągnął średnio miesięczne wynagrodzenie netto w wysokości 3.124,00 zł (18.748,00 zł : 6 miesięcy). Pracuje na dwie zmiany, także w godzinach nadliczbowych, nie podejmuje innych prac dorywczych.

Jak wynika z zeznań podatkowych PIT - 37 za lata 2011-2013 - pozwany osiągnął z tytułu wynagrodzenia za pracę w roku 2011 - kwotę 33.140,00 zł, co daje 2.761,72 zł netto miesięcznie; w roku 2012 - kwotę 31.566,00 zł, co daje 2.630,50 zł netto miesięcznie; zaś w roku 2013 – kwotę 36.826,00, co daje 3.068,81 zł netto miesięcznie.

Prowadzi 1-osobowe gospodarstwo domowe. Nie pozostaje z nikim w związku. Mieszka w domu jednorodzinnym u swoich rodziców. Posiłki dla niego przygotowuje mama, której przekazuje tytułem zwrotu kosztów wyżywienia 100,00-150,00 zł miesięcznie. Ponosi wydatki związane z opłatami za dom w kwocie 120,00 zł za telefon i Internet oraz dodatkowo 200,00 zł za inne media.

K. U. spłaca ratę kredytu konsolidacyjnego w wysokości po 300,00 zł miesięcznie. W 2012 r. zaciągnął min. kredyt w wysokości 3.000,00 zł na zorganizowanie Komunii dla młodszego syna E. Z. (1), zaś w 2013 r. zaciągnął kredyt w wysokości 2.000,00 zł na wymianę okien w jej domu. Ostatnia rata z tytułu spłaty kredytu konsolidacyjnego przypada na dzień 15.04.2017 r.

Pozwany nie posiada majątku i oszczędności. Jest właścicielem samochodu osobowego marki (...) rocznik 2001, który zakupił 4 lata temu za kwotę 13.000,00 zł. Samochód służy mu do dojazdów do pracy na II zmianę. Koszt tych wyjazdów wynosi 200,00 zł miesięcznie.

Pozwany mieszkał z małoletnim powodem i jego matką przez okres 2 miesięcy po jego urodzeniu. Zakupił dziecku wyprawkę. Po rozstaniu z powódką utrzymuje regularne kontakty z synem ustalone przez Sąd w, co drugą niedzielę. Dobrowolnie przekazywał na rzecz syna alimenty w wysokości 300,00-350,00 zł miesięcznie. Niełoży dodatkowo na utrzymanie mał. powoda.

dowód: - kserokopia rachunków za media – k. 25-32 akt,

- umowa o kredyt gotówkowy z dnia 20.06.2014 r. – k. 34-36 akt,

- harmonogram spłat rat kredytu – k. 37 akt,

- zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach z dnia 16.08.2014 r. – k. 40 akt,

- zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach z dnia 13.10.2014 r. – k. 60 akt,

- zeznania podatkowe za lata 2011-2013 – k. 121-139 akt,

- przesłuchanie E. Z. (1) – k. 53 verte i k. 147-148 akt.

- przesłuchanie K. U. - k. 53 verte -54 akt i k. 148 akt.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z dyspozycją art. 133 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej: k.r.i.o.) rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Przepis ten statuuje też, wedle ugruntowanego w orzecznictwie poglądu, zasadę równej stopy życiowej rodziców i dzieci (por. orz. SN z dnia 5 stycznia 1956 r., III Cr 919/55, OSN 1957, poz.74; tak też uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej SN z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86 – teza IV, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42). Przesłanki wyznaczające zakres świadczeń alimentacyjnych określone zostały w art. 135 k.r.i.o., który stanowi, że zakres tych świadczeń zależy usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz majątkowych i zarobkowych możliwości zobowiązanego. Ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego każdego z rodziców należy ponadto mieć na względzie treść art. 135 § 2 k.r.i.o., zgodnie z którym wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie się utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub części na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie.

Przy ustalaniu wysokości świadczeń alimentacyjnych w odniesieniu do osoby pozwanego znaczenie ma przede wszystkim przesłanka jego możliwości finansowych. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego miesięczny dochód netto pozwanego w roku 2014 wynosił około 3.000,00 zł. Pozwany ma 42 lata, posiada wykształcenie średnie. Jest zatrudniony w firmie (...) sp. z o.o. na stanowisku ślusarza, pracuje w systemie zmianowym. Wydatki pozwanego związane z zakupem żywności, utrzymaniem mieszkania i dojazdami do pracy kształtują się na poziomie 645,00zł (125,00 zł z tytułu partycypacji w kosztach zakupu żywności + 320,00 zł tytułu opłat za media +200,00 zł za dojazdy samochodem do pracy). Łącznie więc z kwotą zasądzonych alimentów 450,00 zł na rzecz mał. O. U. oraz 650,00 zł na rzecz drugiego syna pozwanego - T. U. daje to sumę 1.745,00 zł miesięcznie. Nadto pozwany spłaca ratę kredytu w wysokości 300,00 zł miesięcznie. Co prawda, zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 1976 r. (...) 236/76 nie publ.) zadłużenie pozwanego nie może powodować ograniczenia należnych małoletniemu powodowi środków utrzymania i wychowania, zaś osoba, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, musi się z tym liczyć przy podejmowaniu innych zobowiązań, nie mniej w realiach niniejszej sprawy zauważyć należy, że

jedno z objętych kredytem konsolidacyjnym - zobowiązań w kwocie 3.000,00 zł zostało zaciągnięte przez K. U. w 2012 r., a zatem przed narodzinami małoletniego powoda. Pieniądze z obu zaś kredytów: pierwszego z 2012 r. w wysokości 3.000,00 zł i drugiego z roku 2013 w kwocie 2.000,00 zł przeznaczone zostały na potrzeby rodziny E. Z. (1) (jeden na organizację (...) syna, drugi na wymianę okien). Okoliczność powyższa została wprost przyznana przez powódkę (vide: wyjaśnienia przedstawicielki ustawowej mał. – k. 148 akt). W konsekwencji pozwanemu na pozostałe wydatki w rodzaju: odzież, środki czystości, wyżywienie w zakresie przekraczającym kwotę 125,00 zł, czy nawet letni wypoczynek, pozostanie kwota około 955,00 zł miesięcznie (3.000,00 – 2.045,00).

Sąd nie stracił też z pola widzenia okoliczności tego rodzaju, że w okresie od kwietnia 2014r. do września 2014 r. wynagrodzenie pozwanego, w związku z otrzymaniem w maju 2014 r. tzw. pensji urlopowej w wysokości 2.247,00 zł, zwiększyło średniomiesięczne wynagrodzenie w tymże okresie o 374,50 zł miesięcznie. Na wysokość wynagrodzenia pozwanego ma również wpływ jego praca w godzinach nadliczbowych, co świadczy o tym, że wykorzystuje on dodatkowe możliwości zarobkowe, wynikające z zatrudnienia.

Analizując w tym miejscu sytuację materialną, zawodową i rodzinną przedstawicielki ustawowej mał. powoda – E. Z. (1), należy zauważyć, iż aktualnie nie pracuje, utrzymuje się ze stałych świadczeń z (...) na poziomie 342,00 zł miesięcznie. Poza małoletnim powodem ma na utrzymaniu jeszcze dwóch synów: O. i S. L., na których otrzymuje zasiłki rodzinne w kwocie łącznej po 212,00 zł miesięcznie (tj. 106,00 na jednego). Poności miesięczne koszty utrzymania mieszkania w łącznej wysokości 314,00 zł (na koszty te składają się: opłata za czynsz 100,00 zł; za wodę – średnio 105,00 zł; za energię -80,00 zł, za wywóz śmieci 29,00 zł). Z tytułu kredytu zaciągniętego wspólnie z drugim kredytobiorcą Z. O. spłaca ratę w wysokości po 102,00 zł miesięcznie. Z wyjaśnień E. Z. (1) i z informacji (...) w P. z dnia 24.09.2014 r. wynika, że łączne dochody na rodzinę (nie wliczając świadczeń na mał. powoda) wynoszą niewiele ponad 550,00 zł miesięcznie. Wynika z tego, że po opłaceniu kosztów mieszkania i spłaceniu raty kredytu rodzinie pozostaje na zaspokojenie pozostałych potrzeb kwota około 130,00 zł. W opinii Sąd wydaje się mało prawdopodobne aby E. Z. (1) była w stanie utrzymać za tę kwotę siebie oraz dwóch dorastających synów, co może wskazywać, że posiada jednak inne źródła dochodu lub korzysta z pomocy osób trzecich. Z drugiej strony, o ile w istocie nie posiada innych źródeł dochodów niż świadczenia z (...), trudno uznać za wiarygodne jej twierdzenia zawarte w pozwie z dnia 16.10.2014 r. (vide: k. 65-67 akt), iż na potrzeby samego tylko małoletniego powoda przeznacza miesięcznie po 655,00 zł nie wliczając w to udziału małoletniego w wydatkach na mieszkanie. Z wyjaśnień E. Z. (1) złożonych na rozprawie w dniu 02 lutego 2015 r. wynika, iż na zakup pampersów przeznacza kwotę 100,00 zł miesięcznie; zaś na zakup mleka dla małoletniego – 60,00-70,00 zł miesięcznie. Matka powoda nie wykazała natomiast aby ponosiła wydatki na zakup odzieży w wysokości po 200,00 zł miesięcznie, ograniczając się jedynie do przytoczenia powyższej okoliczności w pozwie.

Odnosząc się w tym miejscu do drugiej ze wskazanych powyżej przesłanek istnienia (i wysokości) obowiązku alimentacyjnego tj. usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentacji, stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu koszty utrzymania zdrowego dziecka w wieku 1,5 roku, zważywszy na poziom życia przedstawicielki ustawowej małoletniego oraz jego ojca, wynoszą przeciętnie 500,00 – 600,00 zł miesięcznie. Kwota powyższa jest wystarczająca na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb powoda i nie odbiega zasadniczo od deklarowanych przez E. Z. (1) usprawiedliwionych wydatków na syna. W tej sytuacji Sąd ustalił wysokość alimentów od pozwanego na kwotę po 450,00 zł miesięcznie, poczynając zgodnie z żądaniem przedstawicielki ustawowej, od dnia wniesienia pozwu, tj. od 19.05.2014 r. Zważyć należy, iż kwota alimentów – 450,00 zł powiększona o kwotę świadczenia z tytułu zasiłku rodzinnego w wysokości 77,00 zł miesięcznie (które, z uwagi na zasądzenie alimentów winno zostać ponownie przywrócić małoletniemu powodowi) oraz dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w kwocie 80,00 zł miesięcznie (vide: k. 43 akt) daje łącznie sumę 607,00 zł. Jest to zatem kwota znacznie wyższa od tej, jaką łącznie dysponuje przedstawicielka ustawowa na siebie i dwóch synów (tj. 550,00).

W ocenie Sądu alimenty w wysokości po 450,00 zł miesięcznie są dostosowane do możliwości pozwanego oraz zaspokoją znaczną część usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Świadczenie alimentacyjne przewyższające tę kwotę byłoby zaś wygórowane. Potrzeby powoda w pozostałej części, o ile nie zostałyby w całości zaspokojone kwotą alimentów, uzupełnioną kwotą świadczeń rodzinnych, powinna zaspokoić jego matka chociażby

zapewniając powodowi warunki mieszkaniowe. Matka małoletniego, podobnie jak pozwany, także ma obowiązek finansowego utrzymywania syna, oczywiście w wymiarze odpowiednio mniejszym, zważywszy na osobiste starania o jego utrzymanie i wychowanie.

Należy przy tym zauważyć, iż poziom życia rodziców małoletniego nie należy do zbyt wysokich, w związku z czym biorąc pod uwagę zasadę równiej stopy życiowej dziecka i rodziców oraz możliwości zarobkowe pozwanego, Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 450,00 zł, jako wygórowane.

Sąd nie obciążył pozwanego opłatą sądową od uwzględnionej części powództwa, od której strona powodowa była zwolniona. Zasądził natomiast od niego na rzecz przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda – E. Z. (1) kwotę 759,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – (strona powodowa wygrała sprawę w 64 %). Orzeczenie o kosztach Sąd oparł na treści art. 100 kpc. rozdzielając te koszty stosunkowo, odpowiednio do wygranej każdej ze stron i przy uwzględnieniu poniesionych przez strony kosztów wynagrodzenia pełnomocnika.

W oparciu o dyspozycję art. 333. § 1. pkt. 1 k.p.c. , wedle którego sąd z urzędu nadaje wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty, co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące, Sąd nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.